

A nemzeti színház bövitett Törvény-Könyve 1842 töl.
(Erweitertes Gesetzbuch des National-Theaters.) hung.

Beimel
Pest 1842

Signatur: 44216-B
Barcode: +Z174314205
Zitierlink: <http://data.onb.ac.at/ABO/%2BZ174314205>
Umfang: Bild 1 - 40

Nutzungsbedingungen

Bitte beachten Sie folgende Nutzungsbedingungen: Die Dateien werden Ihnen nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke zur Verfügung gestellt. Nehmen Sie keine automatisierten Abfragen vor. Nennen Sie die Österreichische Nationalbibliothek in Provenienzanangaben. Bei der Weiterverwendung sind Sie selbst für die Einhaltung von Rechten Dritter, z.B. Urheberrechten, verantwortlich.

Hinweis: Das Dokument enthält hinterlegte Textdaten, die eine Suche in der Datei ermöglichen. Diese Textdaten wurden mit einem automatisierten OCR-Verfahren ermittelt und weisen Fehler auf.

C. A. B. C. 4.

KAIS. KÖN. HOF. BIBLIOTHEK

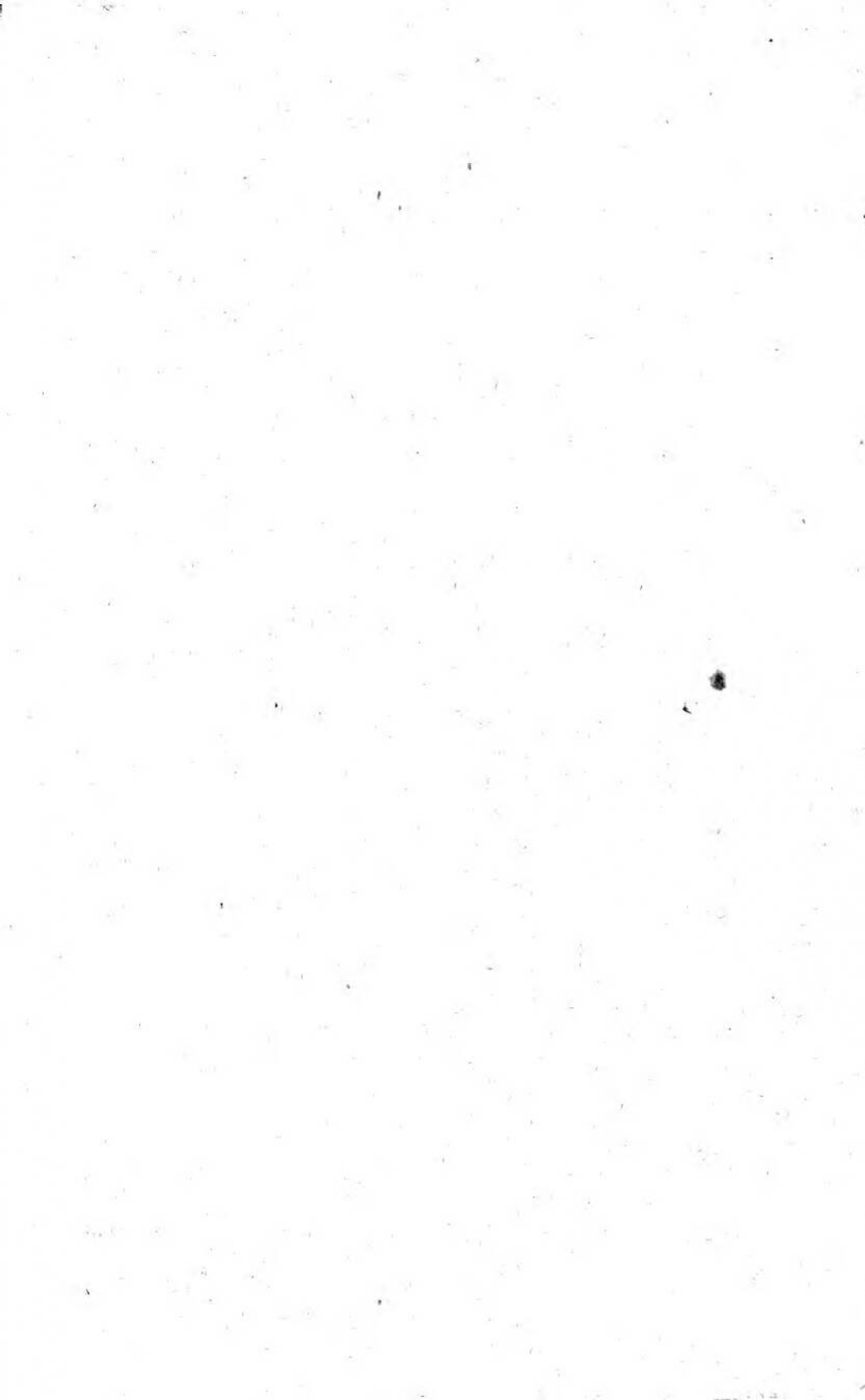

44.216-B

Alt-

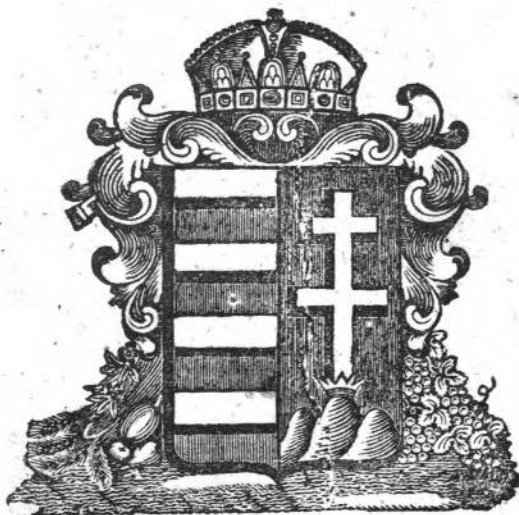

44216-B.

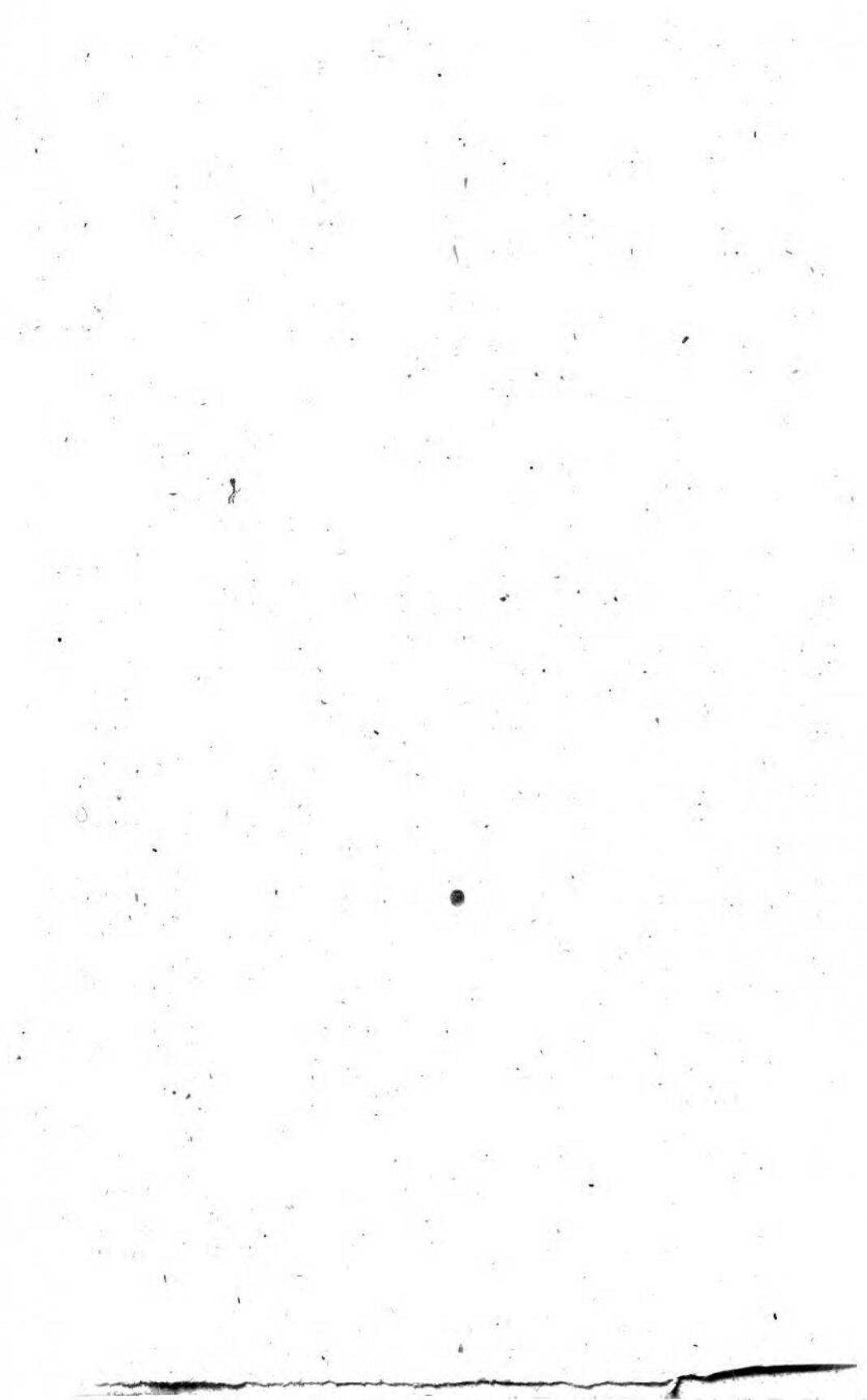

31

A NEMZETI
SZÍNHÁZ
BÓVITETT
TÖRVÉNY-KÖNYVE
1842-1851.

PESTEN.
ESZTERGAMI K. BEIMEL JÓSEF BETŐIVEL.

A. Törvény-kiszolgáltatás.

1. Az igazgató elnöksége alatt az Intézet szerepjátszó és éneklő nő és férfi tagjai, évnegyedenként, titkos és általános szavazat többséggel, az előkelő színész és operatagok közül hét bírót fognak választani. Az igazgatóság ezen hét bíró közül hármat, kiknek színpadi foglalatossága engedi, s kik vádolva nincsenek, a rendező által, fizetés nap előtt három nappal, rendesen összehívát; s rendkívüli esetekben rögtön is összeülend a Biróság. A Biróságok elnöke és jegyzője a rendes bírák közül azok lesznek, kiket e végre az igazgató kinevezend. Mindennemű vádat a három tagu Biróság ítél el, törvények értelmében. A vádlott mentheti magát személyesen, képviselő által vagy írásban. Ha a vádlott személyesen vagy képviselője által helyes ok nélkül a Biróság előtt meg nem jelen, vagy mentségét írásban be nem adja, elveszti ügyét.

2. Ezen Biróság ítélete, olly esetekben, hol a törvény világos szóval feljebb vitelt enged, az illetővel azonnal tudatik; s ha ez az ítélettel nincs megelégedve, azt azonnal ki kell nyilatkoztatnia, különben elveszti feljebb viteli jogát. Az illy feljebb vitt ügyekben más nap az egész hét tagu Biróság ítél; s ha a bevádlott itt is elveszti ügyét, a büntetést kétszeresen fizeti. Ha ezen bírák közül volna a vádlott, vagy vádló, az illy feljebb vitt ügyekben helylyettök, de csak azon egyes esetre, az igazgató mást fog kinevezni.

Csak olly ügyeket vihetni feljebb, melyekben a törvény azt világos szóval megengedi, s melly engedelem a törvényben ezen betűkkel jelettetik: A. f. v. m. e.

3. A Biróság hatalmában csak azt áll vizsgálni, vajjon a vétség valóban elkövetetett e, vagy nem? s vajjon a vádlott mentsege bevehető e, vagy nem? de miután a vétség el volt követve, s a vádlottnak nincs alapos mentsege, többé nem áll a Biróságnak hatalmában a törvények által kiszabott büntetéseket sem elengedni, sem enyhíteni; hol a büntetés minőségét meghatározni a bírák belátására bízatik, az világos szavakkal ki van téve ezen törvénykönyvben.

4. A Választmány és igazgató mint ezen törvényeknek legfőbb oltalmazója, a Bíróságnak, a törvények értelmében hozott, ítélete alól senkit sem fog felmenteni; azért kérelemmel és rimázkodással alkalmatlankodni a Választmánynál és igazgatónál sem helye sem haszna nem leend.

5. A Bíróság minden ülésről külön jegyző-könyvet fog vinni, melyben a vád egész terjedelmében környüállásosan le fog iratni; valamint az ís, mellyik törvénycikk szerint, s minő büntetésre ítéltetett, vagy micsoda mechtségnél fogva oldoztatott fela bevádolt.

6. Ezen jegyzőkönyvek mindenkor az igazgató elébe terjesztetnek, ki, ha az ítéletek a törvények értelmében hozattak, megerősíti és az illetőknél az ítéletek végrehajtását elrendeli: ha pedig valami észrevétele volna az ítéletek iránt, újabb vizsgálat végett visszaküldi az illető Bírósághoz. Elbocsátási esetekben a végjövahagyás a Választmányt illeti.

7. Az illy megerősített jegyzőkönyvek értelmében, a titoknak jegyzékére, a büntetési pénzek az illetők havi díjából a legelső fizetés napon lehúzatnak.

8. Az egyes büntetési jegyzőkönyvek, a Bíróság tagjai közül az igazgatóság által időről időre kinevezendő egyén ellenőrsége alatt, a nagy büntető könyvbe igtattatnak, melly egyszersmind a nyugdpénz-alapítvány fő könyveül szolgáland.

9. A Bíróságok ülésein az intézet tagjai jelen lehetnek; de a bírákon, vádlókon, s a megszólítandó tanúkon kívül másnak szólni nem szabad. A bírák titkosan szavaznak.

10. Ha a kirendelt bíró az ülésről elmarad, vagy késik, úgy büntettetik, mintha főpróbáról maradna, vagy késnék el.

11. Kit társai bizalma bírói tisztre szólít, s fel nem akarná vállalni, $\frac{1}{8}$ havi díját veszti el.

12. Kik hivatalosan vádlók tartoznak lenni, bírákká nem válszthatók.

13. Az intézetnek tagjai, úgy az intézethez tartozó mindenemű szolgálati személyzet, vétségek esetében, ezen Bíróságok által fog büntettetni.

14. Vádló lehet akárki; hivatalból vádlók lesznek a rendező-ügyelők, karmesterek, kartanító, balletmester, szinmester s a t., szóval: minden osztály előjárói; ezek a körökben történt vétségeket tartoznak az ügyelők által feljegyeztetni: ki azt tenni szándékosan vagy részrehajlásból elmulasztaná, a fel nem adott vétség díját fizeti. — A szinpadon próbák és előadások alatt történt vétségeket az ügyelő tartozik feljegyezni, minthogy azokon elejétől végig jelen kell lennie; kartanulások alatt, a kartanító; hangász karban, operában és bohózatban, az illető karmester; drámában a karvezér, vagy az e végre megbízott egyén. Az öltözöben a kardalnokokra a karügyelő fog fölvi gyázni, s vétségeiket felirath. Az említett előjárókat mindenki vádolhatja.

15. A büntetési pénzek a nyugpénz-alapjának nevelésére és nem egyébre fognak fordíttatni.

16. Hivatalbeliek, rendezők, karmesterek, ügyelők, színmester, szóval: az osztályok előjárói, minden hivatalos, rendezői, karmesteri, ügyelői, színmesteri, szóval előjárói foglalatosságaik teljesítésében elkövetett bármi néven nevezendő vétségért mindenkor kétszeres büntetést fizetnek; s ezen büntetések hivatalaik illető díja szerint számíttatnak.

17. Ki az ügyelői jelentő-cédulán valamit letörölni, vagy valamit hozzá adni bátorzkodnék; a 18. pont szerint számítva 6 kros büntetést fizet.

18. Külömböznék az erkölcsi bűnöktől a hivatalos foglalatosságban készakarva vagy vétségből elkövetendő hibák, melyeknek megszüntetésére pénzbeli büntetések szabotnak az alább elősorozandó esetekhez mérve. A büntetés vagy kerek-összeg, vagy 1 krtól több krig terjedő, a vétséget elkövető tag félhavi fizetésének minden forintjától számítandó; rendkívüli esetekben negyed, fél, egész havi díj elvesztése, vagy elbocsátás leend. A büntetési pénzek váltóban értetnek.

B. Általánosak.

19. A nemzeti színház minden szerződött tagja, mint szinte valamennyi szolgálati osztály személyei, kik a nemzeti színházról fizetést huznak, törvényeinek kivétel nélkül alája vannak vetve. Ennek következtében az intézeti törvények valamint az igazgatóságot úgy a tagokat egyiránt kötelezven, a szerződések is mindenkor a törvények szellemével megegyezőleg fognak köttetni.

20. Később hozandó törvények csak úgy érvényesek, ha a szerződött tagoknak kétharmada elfogadja.

21. A szerződésekben kiszabott felmondási idő eltölte előtt senki sem hagyhatja el az intézetet: az igazgatóság sem bocsát el senkit, kivéven ha e törvény olly cikkelye ellen vét, melyben büntetésül rögtöni elbocsátás szabatik.

22. Csak írásban tett felmondás érvényes, s arról az ellenfél térítvényt fog adni.

23. Olly tagot, ki becselénítő vétket követ el, annyira, hogy a miatt a polgári hatóság is törvény és fenytő kereset alá veszi, az igazgatóság-kárpótlás nélkül elbocsáthat: s illyennel a többi tag sem tartozik szinpadra lépni.

24. Az igazgatóság színházat érdeklő ügyben mindenkor összehivhatja a tagokat: az elkéső, vagy elmaradó ugy büntettetik, mint-ha főpróbáról késett vagy maradt volna el.

25. Körlevelet, tudósítást, játékrendet s a t. mely az igazgatóság nevében bocsátatik közre, a tagok annak bizonyosságaul

hogy látták, tartoznak aláírni, s az aláírást még akkor sem mulasztatják el, garasos büntetés alatt, ha alapos ellenvetések volna is.

Ha az aláírásban a tagokra nézve valami kötelező volna, s ha valaki észrevételt vagy ellenvetést kívánna tenni, neve után írhat ugyan NB-ét: de ellenvetését, vagy észrevételét egész terjedelmében külön írásban és pedig 24 óra lefolyása alatt fogja az igazgatóságnak benyújtani; későbbi és nem írásban tett észrevétel vagy ellenvetés nem érvényes

26. Minden fontosabb hivatalos rendelkezés írásban történik: másként cselekvő a történhető kárért felelős leendő.

27. A civakodók, pörlekedők, egymást sértegetők, gorombások, a vétség fokozatához képest, a bírák belátása szerint, garasos büntetéstől félhavi fizetésig marasztaltatnak el. A. f. v. m. e.

Az előljárót, hivatalbelit, vendéget megsértő, mindig keményebben fog büntettetni. A. f. v. m. e.

Ki valakit az intézet tagjai közül megütni bátorzkodnék, rögtön elbocsáttatik; fennmaradván minden esetben a sértett félnek a hazai törvények szerinti keresete. A. f. v. m. e.

28. A közönséget megsértő tag legcsekélyebb vétségben is negyedrészt havi fizetését veszti el; botrányosabb vétségben fél s egész havi díját, sőt el is bocsátható. A. f. v. m. e.

29. Ki az intézetnek valamely nőtagját trágár tréfával, elmenckedéssel, kétértelmű szavakkal, vagy illetlen viselet által megsérti, elveszti negyedrészt havifizetését: úgy a nőtag is, ki a női szeméremről és illedelemről megfeledkeznék.

30. Minden lármás és heves ellenmondás tilalmas 6 kros bűn. alatt valamely hivatalt viselő rendelése ellen, melyet az hivatalkörében az illetőknek ad ki. Ha az érdeklött azt hiszi, (másnak beléavatkozni 5 forint büntetés alatt nem szabad) hogy a rendelet ellen alapos kifogással bír, szabad azt ugyan illedelmesen nyilvánítania a rendelet kiadói előtt, de annak véghatározatában köteles megnyugodni; ki ellenkezőleg cselekednék, ha bár semmi zavart sem okozva az által, fizet 12 kros büntetést; ha pedig miatta zavar vagy hátramaradás is történnék, az előbbi 12 kros büntetésen kívül, még az okozott zavart vagy hátramaradást illető büntetésben is elmarasztaltatik. Az igazgatóság törvényes és hivatalos rendelése ellen nyilván ellenszegülő félhavi díját veszti el. A. f. v. m. e.

31. A ki a színház épületébe részegen jó, 2 pengő for. büntetettik. A ki próbára részegen jó, minden egyéb próbán 1/4; főpróbán pedig 1/2 havi díját veszti el. A ki előadáson részeg, egy havi díját veszti, s rögtön elbocsátható.

32. Kutyának s más állatnak próbán s előadáson nincs helye; a tulajdonos az első esetben 1, a másodikban 2 váltó forintot fizet. S ha előadáskor a nézők láttára a színpadon mutatkoznának: a tulajdonos 12 forint. 30 krt. fizet.

33. A színház épületében dohányozni, égő pipát vagy cigarót bevinni 12 for. 30 kr. bünt. alatt nem szabad.

34. Színházi diszünnepeleken, az igazgatóság rendeletére, az intézetnek minden tagja kivétel nélkül tartozik felöltözni 1/4 havi díj elvesztése alatt.

35. Próbán s előadásán a házi stálistáknak, diszító és világító személyzetnek csak a rendező és ügyelő oszthat rendeletet: másnak nem tartoznak engedelmeskedni.

36. A ki hangjegyeket, könyveket, sűgőtextust, szerepeket, ruhatári darabokat, szükséges szereket, s akármi színházi kelléket bepiszkol, elveszt, elront, vagy bármiképpen megkárosít, annak költségén azok vagy kijavíthatni, vagy újonnan megszereztetni fognak. Az illető felügyelők, ruhatárnokok, színmester, könyvtárnok s a t. minden körökben történt illyes kárt tartoznak azonnal bejelenteni az igazgatóságnak, különben a kárt ők fogják megtéríteni.

37. Minden színésznek van joga olvasni az újonnan adandó darabokat, s azokat egy napra, de nem többre térítvény mellett meg kell kapnia. Ki egy napnál tovább tart magánál darabot előleges jelentés és jóváhagyás nélkül, minden napért fizet 1 forintot. Partitúrát csak az igazgatóság, s zongora kivonatát csak a hangműtárnok tudtával szabad a színház épületéből térítvény mellett elvinni 5 for. büntetés alatt; s nem több időre mint egy napra; ki egy napnál tovább tartja magánál előleges jelentés és jóváhagyás nélkül, minden napért fizet 1 forintot.

38. Hogy a próbák csenddel mehessenek végre, tiltva lesz más tagnak ott megjelenni, mint a kinek a próbált darabban dolga van: 1 kros bünt. alatt. Estve előadáskor szinpadon vagy öltözőkben csak azok tartózkodhatnak, kiknek foglalatosságaik kívánják, 2 kros bünt. alatt. Ezen két rendbeli büntetés annyiszor ismételtetik, a hányszor kénytelen a rendező vagy ügyelő az illetőket távozásra inteni.

39. Idegenek próba és előadás alatt nem mulathatnak a szinpadon, és öltözőkben: az őrmester minden idegent tartozik megszólítani, ki ha ezen megszólításra nem hajt, tartozik ezt a rendezőnek bejelenteni 1 for. bünt. alatt.

Rokont, idegent, cselédet csak a rendező tudtával lehet próba s előadáskor az öltözőbe vinni, 1 for. bünt. alatt; s azoknak szinpadra lépni csak a rendező tudtával szabad, csak addig és ott, a meddig és a hol rá a játszótagnak elkerülhetlen szüksége van: ellenkező esetben az illető fizet 1 vált forintot. Ezen büntetés annyiszor ismételtetik, a hányszor kénytelen a rendező vagy ügyelő a rokont, idegent, vagy cselédet távozásra inteni. S ha a rokon, idegen, vagy cseléd a szinpadon a nézők láttára mutatkoznék, az illető 12 for. 30 kr. fizet.

40. A színházi írószobában hivatalos foglalatosság nélkül tartózkodni 1 for. bünt. alatt tilalmas; s ezen büntetés annyiszor ismételtetik, a hányszor az illető távozásra intetik.

41. Az első álfalak megett tartózkodni 1 for. bünt. alatt tilalmas. Ezen büntetés annyiszor ismételtetik, a hányszor kénytelen a rendező vagy ügyelő az illetőt távozásra inteni.

42. Az előadásokat az intézet tagjai az igazgatóság által kijelölt helyről nézhetik. Ki páholyban, vagy más nézőhelyen illetlenkedik, lármázik, botrányosan viseli magát, a vétség fokozatához képest, a bírák belátása szerint félhavi fizetésig büntetetik. A. f. v. m. e.

43. a) A ki megbetegszik, rögtön jelentetni fogja a rendezőnek 6 kros bünt. alatt; s 6 óra alatt orvosi bizonyítványt küld 3 kros bünt. alatt; e két rendbeli büntetés, elmulasztás esetében, naponként ismételtetik. Ezen büntetésen felül az illy jelentést tenni elmulasztott tag, az általa okozható zavarhoz képest, a bírák belátása szerint 6 kros büntetéstől $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztéseig büntetetik. A. f. v. m. e.

b) Csak színházi orvos bizonyítványa érvényes.

c) Az orvosi bizonyítványban, a mennyire lehet, határozottság meg az idő, meddig nélkülözendő a beteg; azon idő elfolyása után, az a) alatti büntetés alatt, új bizonyítvány küldessék.

d) Ki betegnek jelenti magát, az orvos engedelmé nélkül szállásán kívül nem mutatkozik 3 kros bünt. alatt. A kijárhatási engedelem az orvosi bizonyítványban kitétetik, s az idő is, mellyben elhagyhatja a beteg szállását: ki más időben mutatkozik szállásán kívül, fizeti a fentebbi büntetést.

e) Betegségben, mellyek erkölcstelenség vagy korhelykodás következményei, az illető elveszti fizetését. A. f. v. m. e.

44. A melly nőtag törvényes házasságon kívül teherbe esik, azon idő alatt, mellyben szinpadra nem léphet, első esetben fél, második esetben egész fizetését elveszti. Az illy tag, nehogy botrányul szolgáljon, mihelyt a terhesség rajta észrevehető, szinpadra nem léphet.

45. Az igazgatóság engedelmé nélkül semmi féle nyilvános mutatóványban, ha szinte jótékony célra volna is adandó, senki föl nem léphet: bünt. 1 havi díj.

46. Ki a szinre hozandó új művek fölött rőszaló híreket terjeszt a közönség közt, fizet 12 kros büntetést. A. f. v. m. e.

47. Ki a Választmány, igazgatóság, s az intézet tagjai ellen nyilvánosan sértőleg beszél, vagy ír, rágalmaz, azokat becsületben es hitelben kisebbíti; ki előadáskor a nézőhelyen rőszalásának jeleit adja, az igazgatóság, s az intézet tagjai ellen pártokat csinál, piszegőket, fűtyölőket, vagy tapsolókat bérel: a bírák belátása szerint, a vétség fokozatához képest, 6 kros büntetéstől egész havi díj elvesztéseig büntethető, sőt rögtön el is bocsátható. A. f. v. m. e.

48. Minden tag köteles szállása teljes jegyzékét beadni az igazgatóságnak, 3 kros bünt. alatt. Ki szállását változtatja 24 óra alatt, értesíti az Igazgatóságot, 3 kros bünt. alatt, melly büntetés elmulasztás esetében naponként ismételtetik.

49. Ki szállásáról 3 óránál több időre távozik, otthon hagyja, hol lesz megtalálható: ellenkező esetben, az e miatt tör-

ténhető zavar és akadályhoz mérve, a bírák belátása szerint, 6 kros büntetésig büntetetik. A. f. v. m. e.

50. A városból csak az igazgató engedelmével szabad elútasni; ellenkező esetben az illető minden napért $\frac{1}{4}$ havi díját veszti el; az általa elmulasztott foglalatosságokért is a törvények szerint büntetve. A. f. v. m. e.

51. Ki szabadsággal elútasott, s az engedett időn túl oda marad, minden napért 12 kros büntetést fizet, sőt az általa okozandó kár megtérítésében is elmarasztalható, felmaradvan az igazgatóságnak joga őt rögtön el is bocsátani. A. f. v. m. e.

C. Rendezői Biztosságok.

52. Szereposztás és darabválasztás egészen igazgatói jog, s bennük a véghatározat mindenkor az igazgatót illeti. Ezen jog célszerűbb gyakorlata azonban:

Az igazgató a dráma-rendező mellé a színészek közül négyet fog kinevezni a színre hozandó darabok megírálása és kiosztása végett.

Ezen öt tagu Biztosság a rendező által összehívva, opera napokon délután, fogja tartani üléseit, s az újonnan színre hozandó nem eredeti darabok társaskörben felolvastván, adatásuk vagy nem adatásuk fölött ítélt, s kiosztásukat meghatározza.

53. Ki az illy darab felolvasására későn jön, minden felvonás elmulasztásaért 30 krt fizet, ha pedig egészen elmarad, 2 ft. 30 krt.

54. A már adatott darabok kiosztását is ezen Biztosság határozza meg. Az e végre megbízott s a magyar tudós társaság színi küldöttségének 4 tagjából, s három színészből álló Biztosság által elfogadott eredeti darabokat is társas körben fogja felolvasni e Biztosság a kiosztás végett: de az olly tagok nem tartoznak jelen lenni, kik mint az eredeti dráma-bíró Biztosság tagjai már egyszer végig hallgatták a darabot. Az elmulasztók úgy büntetnek, mint a fordított daraboknál.

Az eredeti darabok kiosztását is ezen Biztosság határozza meg, s a fordító és eredeti szerző csak javallatként járulhat ezen ítélethez.

55. A rendezőnek végrehajtói és játékrendezési körébe, mint-hogy arról csupán ő felelős, ezen Biztosság tagjai nem avatkozhatnak. — A melly biztossági tag a rendező végrehajtói tisztébe avatkozik, a vétség minőségéhez, a bírák belátása szerint, 6 kros büntetéstől $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztéseig fog bünteteni. A. f. v. m. e.

56. Ha a rendező tisztében hanyagul, vagy helytelenül járna el, az vitatás után illy biztossági ülésből írásban felterjesztetik a Választmánynak és Igazgatónak, hogy azon hivatal más alkalmas egyénre ruháztassék.

57. A rendező ezen Biztosság tudta nélkül (kivéven, hol a baj rögtön orvoslandó, s az apróbb jelentgető szerepeket) nem oszthat szerepeket, s az igazgatóság által megerősített kiosztásban változást nem tehet 12 kros büntetés alatt.

58. Az operára nézve az Igazgató a rendező mellé a zeneértők közül négy tagot fog választani, s ezen opera-rendezői Biztosság, mennyiben rá alkalmazható, mindenben a drama rendezői Biztosság szabályai szerint fog munkálkodni és büntettetni.

59. Ezen Biztosságok munkálkodása csak úgy érvényes, ha az igazgató megerősíti; s a véghatározat mindenkor és minden esetben az igazgatót illeti.

D. Játékrend.

60. A játékrendet az Igazgató készíti a fentebb nevezett Biztosságokkal, karmesterekkel, titoknokkal, s mindazokkal, kiket e végre meghivat. A kitűzött időre meg nem jelenő tag, úgy büntettetik, mintha főpróbáról maradt vagy késett volna el: kivéve, ha helyes oknál fogva magát az igazgató által feloldoztatta volna.

Jegyzet: A játékrendnél, a darabok választásában ügyelni kell: a) hogy az előadásokban változatosság legyen különböző nemeik szerint. b) hogy a foglalkozás az intézet tagjai közt illően legyen felosztva, s hetenként egy tag se kényszerítessék három farsztó főszerep eljátszásánál többre. c) hogy tetszést nyert és egy ideig pihentetett darabok adassanak. d) hogy akadály esetében néhány tartalék jó darab legyen. e) hogy új vagy nagyon régen nem adatott darabok már a következő darab-választásra ki legyenek jelölve.

61. A játékrend egy hónapra készíttetik; s a színház szerepjátázó és éneklő tagjaival körlevél gyanánt azonnal közöltetik; melyet mindenki aláírni tartozik 1 ft. bünt. alatt.

62. Kinek észrevétele vagy kifogása van, neve után irand NBét s észrevételét, vagy kifogását 24 óra alatt írásban beadja az igazgatónak; azontúl semmi kifogás sem; érvényes, s az illető tartozik a kitűzött darabokban föllépni.

63. Az Igazgató az illy tag kifogását vagy észrevételét közli az illető Biztossággal, s ennek véleményét is kihallgatván a törvények értelmében, ítélni fog, ha elfogadható-e vagy nem? Ha a kifogás beadása után 24. óra alatt semmi választ sem kap a tag, jele hogy kifogása alaptalannak találtatott.

64. Ki miatt ezen szabályok mellett a kitűzött darabot el kell halasztani, 1/4 havi díját veszti el A. f. v. m.

65. Játékrendre csak már kiosztott darabok tétetnek: vagy ha nem volnának kiosztva, a rendezőség a játékrenddel egyszersmind a kiosztást is közli az illetőkkel.

66. Ha a játékrendben változás történik (kivéve a rögtöni betegség miatt történendőket) a 61 pont értelmében tudatni kell az illetőkkel.

67. A játékrenden változtatni az igazgató tudta nélkül nem szabad; (kivéve a rögtöni betegség esetét) kik azt tennék személynként $1/4$ havi díjakat vesztek el.

E. Szerepek.

Jegyzék. Szerepek alatt értetnek egyszersmind az operára nézve az ének-részek is.

68. Minden tag köteles a neki osztott szerepet elfogadni, a szerepvisszaküldése még akkor sem engedtetvén meg, ha iránta észrevétele volna is, 6 kros bünt. alatt.

69. Az Igazgatóság rendeletére, minden tag köteles betanult szerepei jegyzékét 10 nap alatt beadni; azontúl, elmulasztás esetében, minden napért fizet 1 kros büntetést.

70. A szereposztás nem a tagok szerepjegyzéke szerint, hanem a társaság személyzetéhez képest fog történni: de a tag által feljegyzett szerep betanult gyanánt fog tekintetni.

71. Kinek a szereposztás ellen kifogása vagy észrevétele van, azt a szerepvételétől 24 óra alatt írásban beadhatja az igazgatónak; azontúl tett észrevétel vagy kifogás nem érvényes; úgy az sem, melly nem egyenesen az igazgatónak és nem írásban nyújtatik be. Az igazgató kihallgatván a Biztosságot is: elfogja ítélni, ha valljon az észrevétel vagy kifogás helyes e, vagy helytelen; a valljon orvosolható-e, vagy nem? Ha az észrevétel vagy kifogás benyújtása után 24 óra alatt az érdekllett szerep vissza nem kívánatik, annak leendő jele, hogy az észrevétel vagy kifogás helytelennek találtatott, vagy nem orvosolható; s ki ezen esetben a szerepet eljátszani tovább is vonakodnék, $1/4$ havi díját veszti el, melly büntetés annyiszor ismételtetik a hányszor az igazgatóság nevében felszólíttatik a tag a szerep eljátszására. Azon felül mint ellenszegülő a 30 pont szerint is büntethető.

72. Szerepet senki sem birhat kirekesztőleg egyedül, hanem ha kívánatik, át kell másnak is engednie, és ismét visszafogadnia. A ki szerepét visszaadni vonakodik, vagy elvesztvén azonnal visszaadni képtelen, 6 kros bünt. mellett költségén újra lefog iratni. Szerepváltoztatáskor ugyanazon darabban, törvényes betanulási idő mellett, más szerepet is köteles a tag eljátszani, mint a melly töle elvétellett; ellenkező esetben az előbbi cikk szerint fog büntettetni. Szerepváltoztatás azonban csak kivétel gyanánt történhetik. Önkényes szerepváltoztatás akadályozza a játék összevágását. Körülmények, mellyek szerepváltoztatást engednek, következők:

a) Ha előadás után kitűnik, hogy a szerep nem jó helyre osztatott. Ezt megítélni az igazgató és az illető rendezői biztosság fogja, de soha sem az illető tag.

b) Ha az, kit a szerep illetne; beteg.

c) Ha a személyzetben változás történt.

d) Ha vendég lép fel.

e) Ha valaki szerepet kér, s kérelme helyeseltetett.

73. Igazgatóság vagy a rendező Biztosság tudta nélkül történt szerep változtatás nem érvényes; kivéve, hol rögtömi betegség miatt azt a rendező előadás napján tenni kénytelen.

74. Minden hónapban két nagy új fő szerepet köteles a színész elvállalni, kissebket, de két ívet meg nem haladókat, ezeken felül minden színre hozandó új darabban. A melly főszerepet a színész másfél évig nem játszott, annak újonnan betanulására egy hetet kívánhat. Kis szerepeket, fél ívet meg nem haladókat s nem kötött beszédűeket, szükség esetében még a játék napján is köteles elvállalni a tag. Rögtön oly darabok vétethetnek elő, mellyek azon évben többször adtak. Nagy új operák betanulására legfeljebb 6 hét, kissebekére 3 hét, bohózatokéra 10 nap engedtetik. Ki miatt ezen szabályok mellett, az előadás a kiszabott időre meg nem történhetnék, $\frac{1}{4}$ havi díját veszti el. A. f. v. m. e.

75. Szerepből valamit kihuzni a rendező tudta nélkül a tagnak kros bünt. alatt nem szabad; s ha az illy huzás helytelen, a rendező által visszahuzatik; s azt megítélni a rendezőt illeti, nem az illető tagot. — Ki pedig fő próba után hagyna ki valamit szerepéből a rendező tudta s engedelmé nélkül, az okozandó zavarhoz képest 6 kros büntetéstől $\frac{1}{4}$ havi díjelvesztéseig büntethető, a bírák belátása szerint. A. f. v. m. e.

F. Próbák.

76. A heti játékrenddel egyszersmind egy hétre mind dráma-ra mind az operákra nézve a próbák rendje is ki fog függesztetni minden öltöző szobában. Azonban a tag köteles naponként előadás-kor az utósó felvonás alatt vagy után megnézni a fekete táblát, mellyen a másnapi próbák hirdettetnek; mert a héti próba renddel, szóval, hogy a fekete táblát nem látta, soha sem mentheti magát a tag. Ha a fekete táblán kitűzött próbákban változás történne, az illető rendező tudatni fogja az illetőkkel 6 kros bünt. alatt.

77. A próbarendet a dráma és opera rendezők egyetértőleg fogják egyegy hétre elkészíteni; s a meghatározott próbarenden, helyes és alap ok nélkül, egyik rendező sem változtathat 12 kros bünt. alatt. Ha a próbák iránt a dramai és operai rendező egymás közt meg nem egyezhetnek, az igazgató ítéletében fognak megnyugodni. — Próbák délután csak szükség esetében, előadás után pedig csak rendkívüliekben fognak tartatni.

78. A próbák és előadások a városházi vagy a színházhoz legközelebb esső torony óra szerint fognak kezdetni.

79. Olvasó próbán minden, kinek szerepe van, tartozik elejétől végig jelen lenni; a ki elkésik egy óra negyedig 2, fél óráig 3, három negyedig 4, egy óráig 5, öt negyedig 6, hat negyedig 7, két óráig 8 kros büntetést fizet, s így tovább.

80. A szerepek biosztása után annyi idő fog engedtetni az olvasó próbáig, hogy szerepét néhányszor átolvashassa a tag: ki akadozva a többiek türelmét fárasztja, fizet 1 ftot.

Olvasó próbán mindenki ügyel, ha valjon végszavai jól vannak-e írva; továbbá, hogy a személyzet jól értse, fennszóval és jellemezve fog olvasni. A rendező az illetőket figyelmeztetni fogja a darab és jellemek szellemére; s arra is ügyel, hogy az idegen szók és nevek helyesen mondassanak ki, 1 fr. bünt. alatt.

81. Ki főpróbán késik: egy óra negyedig 2, félóráig 3, három negyedig 4, egy óráig 5, öt negyedig 6, hat negyedig 7, hét negyedig 8 kros bünt. fizet, s így tovább. — A számítás azonban az illető tag foglalatossága idejével jár.

82. A ki olvasó és főpróbán kívül bár mi nevet viselő próbáról késik, legyen az emlékezeti szoba-zongora-elő-gyakorlati-kargyakorlati-tánc-némaszemélyzeti-quartet-orchestrai próba s a t. a t. egy óra negyedig 1, félóráig 2, egy óráig 3, másfél óráig 4, két óráig 5, két órán túl 6 kros büntetést fizet. A számítás a tag foglalatossága idejével jár. — Ezen törvény alkalmaztatik az intézet minden tagjára, ki olvasó és főpróbán és előadásban, vagy más ezen törvényekben különösen meghatározott eseteken kívül, bár milly néven hevezendő, őt illető foglalatosságról késnek, vagy elmaradna.

83. Minden próbához, kivétel nélkül, csend, rend és figyelem szükséges. Ki csevegés, nevetés, illetlenkedés, kopogás, ajtócsapkodás, vagy bár mi néven nevezendő zaj által a próbát háborítja 30 krt. fizet.

84. A késést kivéve, ki miatt, vagy ki által a próbák csak egy percig is megakadnának, öt percig 15 krt. fizet. Ha az illy akadály öt percen túl tart, az illető minden percért 6 krt. fizet.

85. A rendezők ügyelni fognak, hogy a mennyire csak lehet a próbák össze ne ütközzenek, de mivel ez drámában és operában egyiránt foglalkozó tagokkal szinte lehétlen, az illető tag szobai próbáért a színpadit elnem mulaszthatja. Zongora, próbákon azon számok fognak előbb próbáltatni, melyekben a színpadon próbálандónak dolga van, s ez ha színpadi próbáját végzé, tartozik a zongora próbára azonnal visszamenni.

86. Az előadásokat elintézni a rendező kötelessége, s mit ő e tekintetben a próbán rendel, annak a többi tag ellenszegülés nélkül tartozik engedelmeskedni. Megengedtetik ugyan akárkinek észrevételt, sőt javaslatot is tenni, s játéka érdekében fekvő tárgyakra nézve kívánságát nyilvánítani, az olvasó, emlékezeti, vagy gya-

korlati próbákon, de ha a rendező által nem helyeseltetnék, a tag-nak nincs joga ellenkezőt tenni. Illy vétséget elkövető, a 30 pont értelmében fog büntettetni. Főpróbán nyilvánítandó kíváнат, különösen olly daraboknál, melyekből más próba is volt, nem fog tekintetbe vétetni.

87. Az ügyelő minden szinpadí próbán megcsengeti a felvonásokat és változásokat 3 kros bünt. alatt. A kinek hivatalos foglalatosságban olly helyűve kell a színház épületében távoznia, hová csengetyűk nem hallatnak, azt jelenteni fogja az ügyelőnek, s az illyet az ügyelő hivatni fogja, különben az elmulasztó fél fizeti a vétség büntetését.

88. Az ügyelő csengetése után, azok kiknek jelenésük nincs, a szinpadról az álfalak megé vonulnak ki, ki ellenkezőleg a színhelyen mutatkozni fog, 15 krt fizet, melly büntetés annyszor ismételtetik, a hányszor a tag az illetők által távozásra intetik.

89. A játszó személyek minden szinpadí próbán jelszóra onnan és akkor fognak fellépni, honnan és mikor kell; a jelszókat pedig mindenki érthetőleg fogja elmondani: ki nem a kiszabott helyről vagy korán, vagy későn lép fel, vagy a jelszót érthetlennül mondja el, fizet 15 krt. Ezen pont csak arra alkalmazható, ki a szinpadon van; különben nem e pont, hanem az elkésési pontok szerint büntettetik.

90. Jelenetére az ügyelő senkit sem szólít, s a jelszót csak akkor mondja meg, ha kérdeztetik.

91. Ki főpróbán szerepében akadozik 2, ki pedig nem tudja 4, s ha e miatt egész jelenet újra próbálandó lenne, 6 kros büntetést fizet. A. f. v. m. e.

Jegyzék. Az új darab első szinpadí próbáján, minden ami scenikai tekintetben szükséges az előadáshoz, elintéztetik. A személyek fellépte, a hely, mellyet el kell foglalniok, az összefüggés az egész szinpadí képpel; s a kűlő utasítások ezen első szinpadí próba előző feladatai, miután a szavalati előkészületek már az olvasó próbán megtéttettek, s itt több biztossággal végrehajthatók. Ha a szinpadí próbától sikert kívánunk, a színésznek szerepét már elegendőleg tudnia kell. Szereppel kézben szinpadon próbálni semmi esetben se engedessék meg.

92. Ki a főpróbát csak gépileg akarja folytatni, s e miatt a rendező által intetve, vonakodik foglalatosságát komolyan teljesíteni, 6 kros büntetést fizet. A. f. v. m. e.

Jegyzék. A főpróba minden tekintetben az előadáshoz hasonlítson. Tehát hozzá minden diazitmény, szállódó, repülő, sat. teljes rendben legyen s a szinmester e tekintetben pontosan ügyeljen utasításaira. E felett minden butor és szükséges szer is helyén és kéznél, s a darabhoz megkívántató öltözet ollyan kirakva legyen. A mi az előadó személyeket illeti, azok mind szavallat, mind mimika tekintetében előadáshoz hasonlóan játszanak, s a szükséges erő sem hangban sem mozdulatokban ne híjánnyozék (kivéven a gyengélkedés esetét) mert az egyes játszó az előadásnak, mintegy hangversenynak kiegészítő szükséges részef, s a forte és piano, s a finomabb árnyéklatok csak a próbái összjátás által eszközöl-

hetők. — A mozdulatiban hanyag, kezelt zsebbe (lám éppen a nadrág-zsebbe) rejtő, finomabb színpadi viselethez soha sem fog jutni. Ha már a beszédbe illendő erő üttetett, a szükséges sebességnek sem szabad hiányozni; s ama egykedvű próbálás, mely végre szerepkihallgatássá szokott elfajulni, általában meg ne szenvedtessék, minthogy különösen a könnyű vig-és cselszövényes játék jómenetelének megülő betűje; az illy, reggel egykedvűleg kihallgatott darabok előadáskor, midőn egyik-másik a főszerepesek közül sebessen akar haladni, csupa szünetekké válnak, melyek kínzók és bosszantók a közönségre nézve. Ha a szokatlan öltözetek a játékot akadályozandók volnának, vagy antik darabokban a redőzet és köpeny viselése megkívánná, tanácsos egész öltözetben próbálni, hogy az egésznek ezen kiegészítő része is, ne csupán a sora játékára legyen biva. Minden valódi művész ezen utasítást üdvösnek és célszerűnek fogja vallani.

93. Minden játszó tag, kinek a néma személyzettel valamely csoportozatot vagy viadalt kell előadnia, ennek próbálatára tartozik pontosan megjelenni: ellen esetben mint próbáról elmaradó fog büntettetni.

94. Minden próbán tartozik a tag hangosan és érthetőleg beszélni vagy énekelni, s az általa ábrázolandó jellemet tisztán kitüntetni; röviden bebizonyitnia kell, hogy tudja, mit kelljen előadnia. Elhanyagolás esetében a rendezőnek kötelessége az illetőt figyelmeztetni, s a nem sikerült jeleneteket újra próbáltatni, ki figyelmeztetésének, vagy utasításának ellene szegül, a 30 pont értelmében fog büntettetni. A. f. v. m. e.

95. Minden próbán tartozik a tag, kinek jelenete volt, jelenete után a színhely megett addig várakozni, míg meggyőződött, vajjon a jelenet nem próbáltatik-e újra: ellenkező esetben, ha vétségbe esik, magának tulajdonítsa.

96. Mellekes foglalkozás, úgy mint kötés, varrás s a t. próbán meg nem engedtetik: ki illyes foglalkozáson kaphat, próbán 30. krt.; előadás alatt 1 ft. 30 krajcárt fizet, mely büntetés annyszor ismételtetik, a hányszor az illető rendre intetett.

97. Enni inni próbán nem szabad 30 kr. bünt. alatt: mely büntetés annyszor ismételtetik, a hányszor a tag rendre intetett.

G. Szükséges szerek.

98. A szükséges szert a kinek vele dolga van, köteles a főpróbán megvizsgálni, ha célszerű-e? s ha lényeges, használni is tartozik. A szertárnok köteles azokat főpróbán is, legalább félórát a próba előtt készen tartani. Próbán az illetők fogják a szükséges szereket magokhoz venni; előadáskor pedig kezdet előtt legalább is egy órával a szertárnok fogja az illetők helyére tenni, a mennyiben a szerek minősége engedi. Azonban a tag is köteles utánok látni, s a hiányzókat idejében előkivánni. A szertárnok próbán minden hiányzó eszközért fizet egy forintot, előadáskor 3 ft. Minden szert a használó tag, vagy az, kinek kezén utoszor meg-

fordult, tartozik próba és előadás után a szertárnoknak visszaadni, különben ha elvesz, költségén újonnan fog megszereztetni. Olly eszközökre nézve, melyek a színpadon hagyatnak, vagy eldobatnak, a tag a szertárnokot figyelmeztetni fogja, ki az illy esetben vigyázni fog rájuk: ellenkező esetben a kárt magának tulajdonítsa. A. f. v. m. e.

99. A sugó által kiírott leveleket, s más iratokat, a kinek vétsége miatt elvesznek, újra le fogja iratni. Az illy levelek előadás után az ügyelők által tétetnek el.

H. Előadás.

100. Minden a próbákról szálló cikkekben előszámlált vétségek, ha előadáskor követtetnek el, a mennyiben különös cikkek által nem említetnek, háromszorosan büntettetnek.

101. A ki valamelly előadásban fel fog lépni, jelenete előtt $\frac{1}{4}$ órával felöltözve leand, 1 for. büntetés alatt.

Minden művészi előadáshoz lelki nyugalom és jelenlét kívánatik, mellyel nem fog birni az, ki elkésztetés félelme közt mintegy magára ráncigálja öltönyeit.

102. A tulajdonképeni costümök az e végre festett figurák, vagy az igazgatóság, vagy képviselője rendelete szerint fognak készítettetni; ezekben a tagnak, az igazgatóság vagy képviselője jóváhagyása nélkül, önkénytes változtatást tenni nem szabad. A közönséges úgy nevezett dívtos francia öltözetek iránt, melyek a tagok sajátai, ezek a rendezővel tartoznak értekezni, hogy mindenki az előadandó jellemhez és körülményekhez, melyekben a mű játszik, illőleg jelenjen meg. Ezen pont körüli vétségek $\frac{1}{4}$ rész havi díj elvesztésével büntettetnek. A. f. v. m. e.

103. Az új costümök előadás előtt két nappal felpróbálás végett készen legyenek. Ha második felpróbálás szükséges, az az előadás reggelén megtörténhessék.

104. A tagnak olly nyilatkozása, hogy ő eme vagy ama costümben nem játszik, ellenszegülés gyanánt a 30. pont szerint fog büntettetni.

105. Rendesen az fog előbb öltöztettetni, s a hajfodrász a körül teszi előbb kötelességét, ki korábban jó az öltözőszobába, s itt korra és rangra semmi ügyelet nem fog lenni. Azonban ha bebizonyosul, hogy valaki vagy lassuság, vagy rossz akasathól a szolgálat tevőket fel, vagy eltartóztatja, miatta a többiek nem szenvedhetnek, s az illető $\frac{1}{4}$ órán túl nem élhet az öltöztető segedelmével. — Nappali viseletnél a tag tiszta lábbeliről és keztyüről tartozik gondoskodni. Ki e pontok ellen vét, 6 kros bünt. fizet. A. f. v. m. e.

106. Mindenki jellemzőleg tartozik magát festeni, hajat és a szakált rendezni s a t. s e tekintetekben a rendező utasításának engedni fog

107. Rendező tudta nélkül 2 ft. 30 kr. bünt. alatt senki sem fog előadáskor rendcímert, láncot, keresztet, szalagot s illyesmit viselni.

108. Lárma, goromba tréfa, vitalkozás s efféle csendháborító dolgok tilalmasok az öltöző szobában. Minden egyesnek van joga csendet kívánni. A vétséget elkövető 1 fíot fizet.

109. Az ügyelő három csendítéssel hirdeti a játék kezdetét. Először kezdés előtt félórával, másodszor egy negyeddel, harmadszor a kezdés idején fog csengetni. Ha elmulasztja, az okozandó zavarhoz képest, a bírák belátása szerint 3 kros büntetéstől 12 kros büntetésig büntethető. Ekkor az ouverture kezdetik, s az ügyelő semmi ellenvetésre nem fog hajtani s az ouverture kezdetét el nem szabad halasztania. Ha valamely tag elkésik, s miatta az ouverture újra kezdetik, $\frac{1}{8}$ havi fizetése huzatik' le. Ha ezen második ouverture végével sincs készen, s miatta harmadszor is, elkezdetik az ouverture, $\frac{1}{4}$ havi fizetését veszti el. S ha ezután sincs készen, fél havi fizetését veszti el. Ha valamely tag a későbbi felvonások valamelyikében lép fel először, s miatta azon felvonást nem lehetne kezdeni, úgy büntetetik, mintha a játékot nem lehetne miatta kezdeni. Ha valaki magát a szabók vagy hajfodrászokkal kívánná mentegetni, mentségét tanukkal kell bebizonyítania; de az öltözőben vagy szinpadon emiatt lármázni 12 kros bünt. alatt tilalmas A. f. v. m. e.

110. Ha valaki gondatlanságból, vagy rosz akarathól olly későn jönné, hogy miatta a kítűzött előadás meg nem történhetnék, vagy szerepét másnak kellene elvállalni, épen úgy büntetetik, mint a ki egészen elmarad az előadásról, s elveszti egy havi fizetését. A. f. v. m. e.

111. Ki az előadáskor korán vagy későn; vagy nem a kiszabott helyen lépfel, vagy távozik, szükséges eszközt kint felej, az okozott zavarhoz képest 3 kros büntetéstől 12 kros büntetésig íteltethetik. Ki egész jelenetet elmulaszt $\frac{1}{4}$ havi díját veszti el. A. f. v. m. e.

112. A ki szerepét ének- vagy zenerészét nem tudja előadáson, vagy valamely szerepet készakarva elhanyagol, s a miatt az előadáson csorbát ejt, elveszti $\frac{1}{4}$ havi díját; s ha a közönség neheztelését nyilvánosan kifejezte, fél havi díját. A. f. v. m. e.

113. A hevenyészés szabály szerint tiltva lesz; s komoly darabokban általában meg nem engedtetik: 5 for. bünt. alatt. — Vig darabokban egy kis tréfa, vagy talpra esett elméncség nem annyira korlátozandó, a mennyiben izléssel s az előadott jellemmel megegyeztethető, de csupán bohózatokban; s ott is minden hevenyészett szóért felelős az illető; s ha személyre, színészre vagy más magány viszonyokra sértőleg céloz, 12 kros büntetést szenved, felmaradván a sértett félnek joga őt a polgári törvény útján is megkeresni. Segéd-színészeknek a hevenyészett 12 kros bünt. alatt tilalmas. A. f. v. m. e.

114. A ki játszó társának szerepét rossz akaratból, vagy gondatlanságból, vagy hanyagságból, egy vagy más módon elrontja, haszontalan tréfát űz, valamit önkénytelenül kihagy, s készakarva jellem ellen (öregnek, vagy fiatalnak) öltözik; a közönséget játszó-társa, orchestrum, sűgő, vagy bár mely scenikai hibára, vagy botlásra szóval, mozdulattal, vagy bármi módon figyelmezteti, s különösen olyasmit követ el, mi által az illusio zavartatik, s az előadás kárt szenved; ide tartozik a nevetés, sugdosás s a t. egy más közt jelenet alatt; egyes szavak vagy mondásoknak a közönséghez intézése, feltűnő kacérkodás a közönséggel; szóval, minden illetlenség $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztésével büntetettik. Ezen törvény az intézet minden rendű osztályainak tagjaira alkalmazandó, kik közönség előtt színpadon, vagy orchestrumban megjelennek. A. f. v. m. e.

115. Van scenikai illedék, mely ellen sok színpadon vétének, ámbár elmellőzése kedvetlen benyomású a mivelt nézőkre. Ide tartozik: a köpés zsebkendő használása nélkül; ekképen a színpadot próbán s előadáson ne mocskosítsa senki, csak azért se, nehogy a hölgyek drága kelméjű köpenye, vagy uszálya bepiszkoltassék. Ha a darabban nincs kijelölve, nem szabad csókolni. Sohasem szabad a némbert magához emelni. Semmi esetben sem szabad a nő ajkát csókolni: ha a csók a cselekvénnyel összefügg, az arcot vagy homlokot kell csókolni. — Öleléskor pedig ügyelni kell, nehogy a mell kézzel érintessék. Ki illyesmi ellen vét, fizet 1 ft. bünt.

116. Midőn az Igazgatóság szükségesnek tart valamit szóval jelentetni a közönségnek, azt rendszerint a rendezők fogják teljesíteni, de ha ezek játszanának, akármely tag, kivétel nélkül, és pedig ha az idő engedi, magyarkában, vagy fekete frakkban tartoznak az illy jelentést végre hajtani. — Ki illetlenül öltözik illy alkalommal, vagy vonakodik a jelentést elvállalni: úgy büntetettik, mintha a jelentés szerepe volna.

117. Ki felvonás közt öltözik, jelenti az ügyelőnek; és az öltözésnek szabály szerint 10 perc alatt meg kell történni; csak igen nehéz öltözködésnél engedtetik egy negyed óra. Ki ez által a felvonási közt hosszabbítja, minden percért 15 krt fizet. A felvonások kezdetét az ügyelő megcsengeti, de hívni senkit sem fog. Midőn a felvonások közti öltözködésre illy kevés idő határoztatik: feltétetik minden színművészről, hogy a hirtelen öltözködést művészete mechanikai tanulmányai közé számllálja; mert némelly szerep az átöltözködésben hihetlen gyorsaságot kíván. Haszontalan, s meg nem kívántató öltözködés, még nappali viseletnél sem engedhető; különösen, ha általa felvonásköz hosszabbodván, a közönség türelme fárasztatik. Ellenben az ugyanazon darabban használt öltözködést sem szabad elmulasztani csupa kényelemből. Mind két esetben 1 ft 30 krt fizet a vétséget elkövető; s az első esetben 10 percen túl a fölött még minden percért 15 krt. is. A. f. v. m. e.

118. Csak a rendező vagy ennek meghagyásából az ügyelő adhat jelt vagy parancsot az előadás vagy felvonás kezdetére. Továbbá tilalmas az orchestrumnak taps vagy más mód által tovább játszásra jelt adni, vagy scenikai elrendezésbe avatkozni: e tekintetben egyedül a rendező és ügyelők levén felelősek. Ki ez ellen vét, a vétséghez képest a bírák belátása szerint $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztéseig büntethető. A. f. v. m. e.

119. Ha a rendező bármi okból azt kívánja, hogy játék előtt vagy felvonás közt a színhely üressen maradjon, mindenki távozni fog: a vétségeltkövető fizet 1 forintot.

120. Lärmázni, kiáltani, zajgani, ugrálni, énekelni, táncolni, vivni, szóval minden mi lármát rendtelenséget okoz, tilalmas a színpadon: játék előtt és felvonások közt, ily vétséget elkövető fizet 1 frot; felvonások alatt pedig a vétség fokozatához képest, a bírák belátása szerint, 6 kros büntetéstől $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztéseig büntethető. A. f. v. m. e.

121. Ha a közönség, vagy annak bármi csekély része, valaki játéka, személye, vagy valamely darab iránt nem tetszését nyilvánítja, a tagnak nem szabad, azt viszonzni: különben a vétség fokozatához képest, a bírák belátása szerint 12 kros büntetéstől egy hónapi fizetés elvesztéseig fog büntettetni, és el is bocsálható. A. f. v. m. e.

122. Ha tag a közönség által hivatik, köteles felvonások alatt, után, s ha jelen van, játék végén is megjelenni. Ki ez ellen vét, úgy büntettetik, mint ha egy jelenést mulasztana el. A. f. v. m. e.

123. Közönséghez szállani, engedelem nélkül, nem szabad. Ki a közönséget vagy annak bármely tagját a színpadról sértő szóval illeti, bennlevő fizetését elvesztvén, rögtön elbocsáttatik. A. f. v. m. e.

124. Ha a hivatott tag a játék vége előtt eltávozott, vagy nincs jelen, a rendező, vagy ennek rendeltére az ügyelő vagy akárki köteles a közönségnek tudtára adni, vagy adatni 12 kros büntetés alatt: A. f. v. m. e.

125. Ki egész előadást elmulaszt, bár mi csekély foglalatossága lett volna, elveszt egy hónapi fizetést. A felett az Igazgatóság az okozott kárért megperelheti, s elküldheti. A. f. v. m. e.

126. Előadás alatt az álfalak között a közönség láttára kiállni 5 ft büntetés alatt tilalmas; hasonlóan büntettetik, ki az első álfal mellett bár hol fog állani. Rokonért vagy cselédért vagy bármi hozzátartozóért az illető tag fog bűnhődni.

127. A szerepét elvégzett tag azon játék alatt, melyben foglalkozott, nézőhelyen a közönség láttára nem fog mutatkozni 3 kros büntetés alatt.

I. Az operára nézve különösen.

128. Idegen áriát vagy más zenerészt az operákba a rendező s a karmester tudta s engedelmé nélkül senki sem mellékelhet

sem ének részéből valamit el nem hagyhat, 12 krajcáros büntetés alatt.

129. A tempo az énekdarabokra nézve a szobapróbán határozatlik meg. Kérdéses esetekben a karmester határoz.

130. Szobapróbán úgy mint szinpadli próbán a rendező és a karmester határozza meg: ez vagy amaz operai rész hányszor próbáltassék; ki újra próbálni vonakodik, a 30 pont szerint mint el-lenszegülő büntettetlik. Ellenben az énekestől sem szabad megta-gadni hasonló büntetés alatt, ha az a nem jól sikerült helyet vagy jelenetet ismételtetni kívánja. A. f. v. m. e.

131. Ha az operatag a zenementében, a kíséretben, a tempo-ban s a t. valamit változtatni, vagy játéka-hoz alkalmaztatni kívánna, azt próbá előtt vagy felvonás közt fogja a karmesterrel közleni.

132. Próbá alatt az orchestrumbanli lebeszélés nehezíti s aka-dályozza a megértést; s 2 fl. 30 kr. büntetés alatt tilalmas; s ha e mellet az illedék ellen vétene az operatag, a 27 § szerint büntettetlik. — Ensembléknál és fínaleknál egyes tag semmi változtatást sem ki-vánhat, s mindnyájan tartoznak magokat a karmester rendeleté-hez alkalmazni.

133. Az operatagnak nem ajánlatos egész erővel énekelni a próbán, de úgy mindenesetre, hogy az orchestrumba hallassék; mi ha intésre sem történik, az illető 2 fl. 30 krt fizet; melly bünte-tés annyiszor ismételtetik, a hányszor az illető felszólittatott.

134. Az operatag tartozik idegen nyelven is énekelni, de be-tanulásra kétszer annyi idő engedtetik mint különben.

K. A karra nézve különösen.

135. A karszemélyzetre tanuló - próbán a kartanító, szinpadli próbán a rendező, ügyelő és kartanító fog ügyelni, s vétségeiket feljegyezni.

136. A karszemélyzet tagjai kivétel nélkül kötelesek minden időben, inden alkalomkor énekelni, vagy figuransoknak kiállani; s ha kívántatik, kisebb szerepeket is elvállalni.

137. Minden karszemélyzeti tag tartozik a neki osztott hang-jegyre vigyázni.

138. A karszemélyzet tagjai oly felvonások alatt, mellyekben foglalatosságuk nincs, saját öltöző szobáikba fognak tartózkodni 1 forint büntetés alatt, melly büntetést annyiszor fizetik a hányszor valamelly öket nem illető helyről távozásra intetnek.

139. Ha öszvesen kell szinpadra lépnie, az ügyelő befogja küldeni, midőn részenként, magok tartoznak végszavaikra ügyelni.

L. A ballet.

140. A ballet minden tagja a balletmester rendeleteihez szabja magát.

141. Balletben és táncoknál a tempót egyedül a balletmester határozza meg.

142. A balletmester a ballet tagjaira szigorúan ügyelni tartozik, s minden vétségeiket feljegyeztetni: különben a fel nem adott hibáért az illető büntetést ő kétszeresen fizeti.

143. A balletmester ügyelni fog, hogy a ballet tagjai az igazgatóság rendszabása szerint öltözzenek.

144. A ballet tagjai minden időben, minden alkalomkor tartoznak a színpadra akár mint táncosok, akár mint figuránsok kiállani.

145. Minden ballet tag csinos gyakorló - öltönyt fog magának szerezni.

M. Az orchestrumra nézve különösen.

146. Minden orchestrumi tag próbán úgy mint előadáskor tartozik bár mi hangszert játszani, a mennyiben ért hozzá. Ellenszegülés esetében a 30 §. szerint fog büntettetni.

147. Próbán s előadáson operában és bohózatban az illető karmester ügyel fel a hangászokra, s ő tartozik feljegyeztetni vétségeiket, különben kétszeresen fizeti értük a büntetést; drámában a karvezér, vagy a kit e végre megbízand az igazgatóság.

148. Az orchestrumi tagok tartoznak drámában is, próbán úgy mint előadáskor a rendező vagy ügyelő által kijelölt helyen részt venni. Costümben, s a nézők láttára a színpadon nem tartoznak föllépni.

149. Ha valamely orchestrumi tagnak a karmester vagy rendezők s ügyelők rendelete ellen valami kifogása van, azt próba után írásban benyújthatja az igazgatóságnak: de próbán és előadáson rendelkezéseiknek ellenszegülni nem szabad, különben a 30 §. szerint fog büntettetni.

150. Hangszerről mindenki maga gondoskodik, kivéve, ha szerződésben ellenkező volna kikötve.

151. Ha valaki orchestrumi hangjegyet haza akar vinni, jeleníteni fogja a karmesternek, különben fizet 1 ftot.

152. Minden orchestrumi tag tartozik próba és előadás kezdete előtt 10 perccel helyén lenni; különben úgy büntettetik, mint-ha azon időt próbán vagy előadáson késte volna el.

153. Próbától és előadástól az orchestrumi tagot senki sem mentheti föl.

154. Ki vendéget visz az orchestrumba, úgy büntettetik, mint-ha a színpadra hozná.

155. Ki valamely adandó opera vagy annak kiosztása ellen ártalmas hírt terjeszt, legyen az akárki, színész, zenész, s a. t. úgy büntettetik mint a színész, ki valamely újonnan adandó dráma ellen terjeszti ártalmas híreit.

Je yék. A zenészek próbán úgy mint előadáson, késés vagy elmaradás esetében, éppen azon törvények szerint büntettetnek, melyek szerint a színháztagok.

N. Rendezőség.

156. A rendező az igazgatóság által kiszabott rendet hivatalos körében szigoruan megfogja tartani, s ez iránt mindenben felelős. Ez okból s mivel a törvény megtartatása is rábízatik, meghatározott hivatalos körében mindenki hasonló engedelmességgel tartozik neki mint magának az igazgatóságnak: valamint ő is, mint rend fenntartója, kitűnő helyen állván, a tagokkal mindenkor finomul és illedelmes módon fog bánni; s a tiszteletet, melyet magának másoktól igényel, hasonló büntetés alatt, köteles mások iránt is kitűntetni.

157. A rendező minden ügyet, mely rögtöni orvoslást kíván, s tovább nem halasztható, az igazgatóság távollétében, ideiglen, a törvény betűszerinti értelmében fog eligazítani; s ebben ideiglen tartozik mindenki megnyugodni, s rendeletének engedelmeskedni; hacsak a 30 §. szerint nem akar büntettetni.

158. Minden előadás előtt köteles utána látni, hogy minden rendén legyen és semmi se hiányozzék.

159. Hosszú előadásoknál ügyelni fog, hogy a felvonásközök minél rövidebbek; s rövideknél hogy minél hosszabbak legyenek. Az előadások két óránál tovább tartsanak.

O. Titoknok.

160. Az igazgató Választmányi Ülések jegyzőkönyvét szerkeszti s a határozatokat az illetőknek boríték alatt kiadja. •

161. A választmányhoz benyújtott folyamodásokat egy e végre készítendő különös jegyzékbe szám szerint beiktatja, s azokat időnyerés tekintetéből a Választmányi Ülésben csak kivonatban terjeszti elő.

162. Mindennemű levelezéseket a színház ügyében folytat, a levelekre adandó válaszokat egy e végre készült jegyzőkönyvbe lemásolja vagy lemásoltatja, az igazgatósághoz érkezett leveleket napló szerint jó rendben tartja.

163. A színház ügyét illető hirdetményeket szerkeszti s aláírása mellett a hírlapokban közli.

164. Az igazgatónak abban, hogy a rend lehetőleg fenntartassék, segédül lesz; s arra különösen felügyel, hogy a visszélések korlátoztassanak, és a nemzeti színház méltósága, haszna és előmenetele eszközöltessék.

165. Ha az igazgatónak távollétében valamely véletlen, s azonnali orvoslást kívánó eset adná magát elő, ez iránt az igazgatót haladék nélkül értesíti.

166. A pénztárnak az igazgatóság útasítása szerinti kezelésére szigoruan felügyel, s a naponkénti bevétel rendbeszedését személyes befolyásával végrehajtja.

167. A szokott félhavi fizetések előtt három nappal, előbb a pénztár állapotját megtudván, iránta az igazgatót a kívántató rendelkezések tétele végett értesíti.

168. Főkötelessége lévén a titoktartás, ha a színháznak akár pénzügyi akár másféle állapota, mely a közönséget nem illetné, általa köztudomásra jut, bünt. fog 1/4 havi díj elvesztésére, A. f. v. m. e.

P. Ügyelő.

169. Az ügyelő a rendezőnek végrehajtója. Rá van bízva színpadon a scenarium elkészítése és pontos megtartása, valamint a színpadi levelek, s egyéb szerek megvizsgálása. Továbbá vigyázni fog, hogy a szertárnoki könyvbe minden kellék pontosan beírással s a kiszabott időre helyén legyen, s e végett e szertárnokot utasítani fogja.

170. Továbbá kötelessége az előadások menetét figyelemmel követni, s minden a színhelyen kívül esső lármát, lövést, kiáltást, menydörgést, villámot, trombitálást, dobolást, csengetést, kopogást s a t. s a t. a legnagyobb pontossággal, végszóra eszközölni; úgy a butorok kiés behurcolására is ügyelni. Ha e pont ellen valamit hibáznék, az okozott zavarhoz képest, a bírák belátása szerint 3 kros büntetéstől 12 kros büntetésig fog elítéltetni. A. f. v. m. e.

171. A karszemélyzet és gyermekek öltözködésére ügyelni fog, minden hibáért ő felelős, s ő büntettetik, az öltözködési törvények szerint.

172. Próbákon elejétől végig jelen tartozik lenni, s főpróbán minden külső útasítást teljesíteni; különben a 170 §. kiszabott büntetés felére fog büntettetni. Az ily útasítások elhanyagolását annál kevésbé kell megengedni, mivel estve nem pontosan vagy rozszúl teljesítvén, az egész előadást tönkre juttathatja.

173. Továbbá rá van bízva a némaszemélyek és katonák betanítása a rendezőnek utasítása szerint; azért köteles főpróba előtt egy órával a némaszemélyzetet betanítani, hogy miattok a főpróba fel ne akadjon, ha ezt elmulasztaná elveszti 1/4 havi fizetését. A. f. v. m. e.

174. Vigyázni fog, hogy az idegen statísták és katonák csak akkor legyenek a színpadon, midőn elkerülhetlen szükségesek; minden ily fenntartózkodó személyért fizet 30 krajcárt. Ügyelni fog, hogy a színpad köpködés és sáros csizmák által elne mocskoltassék.

A katonasággal és statístákkal $\frac{1}{8}$ havi díj elvesztése alatt, nem fog illetlenül s gorombán bánni. A vető katonát illető előjárójának jelenti, a fogadott statistát pedig a rendezőnek adja fel. A. f. v. m. e.

175. Kötelessége minden a színháznál történt rendetlenséget jelentőre feljegyezni; álfalaknál a tolakodást akadályozni, a lármát és zajt csöndesíteni.

176. Próbák és előadások alatt a gépelyzeti és világosító személyzet tartozik a ügyelőnek szótfogadni; s az ügyelő vigyázni fog, hogy azok illendően viseljék magokat, s hogy másaktól se bántassanak.

177. A foglalkozási naplót s ruhatári jegyző könyvet szerkesztik; s mindenben a rendezők utasítását követik; s rendeleteiktől függenek.

Q. Könyvtárnok.

178. A könyvtárnak minden kellékét rendben tartja s rólok jegyzékeket visz; s a könyvtárból az igazgatóság tudta és engedelmével a rendezőkön kívül másnak senkinek sem fog valamit kiadni $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztése alatt.

R. S ú g ó.

179. Az adandó darabot idejében kézéhez keríti, s előadás után visszaadja. Ha miatta késedelem történik bár mi oknál fogva, az illető büntetést kétszeresen fizeti. A. f. v. m. e.

180. Kötelessége a játékban előforduló leveleket és iratokat künni; ha jilyesmi hiányzik, fő próbán fizet 2 kros büntetést; előadáson az okozott zavarhoz képest 6 kros büntetéstől 12 kros büntetésig ítéltetik el. A már általa egyszer kiírt iratokat az írja le, kinek vétése miatt elvesztek. A levelek minőségére a rendezőtől kérjen utasítást. A. f. v. m. e.

181. Ha jeleket rosszul adna változásra, felvonásra s a t. az okozott zavarhoz képest a bírák belátása szerint 3 kros büntetéstől 12 kros büntetésig ítéltetik. A. f. v. m. e.

182. Olvasó próbán, a könyvet a szerepek után ő fogja nézni.

S. Őrmester, Szolgák, Házistatisták, Házmaster.

183. Őrmester, szolgák, házistatisták, házmaster tartoznak az igazgatóság s más hivatalt viselők hivatalos bizományaihoz.

hárni. Vétség esetében a bírák belátása szerint fognak büntettetni, ha vétségekre világos törvény nem volna alkalmazható.

184. Az izeneteket szóról szóra megviszik az illetőknek, s azokból sem elvenniük, sem azokhoz valamit hozzá tenniük nem leend szabad 2 fl. 30 kr. büntetés alatt.

185. Az őrmester szinpadi próbák és előadások alatt a szinpadi bejárást őrzí.

186. Az operaszolga rakja fel az orchestralis hangjegyeket, ha miatta hátramaradás történne, fizet 2 fl. 30 kr.

T. Ruhatári szabók és öltöztetőnek, hajdfodrász

187. Az egész ruhatári személyzet a ruhatár-főfelügyelő rendelkezéseitől függ. A szabók a főszabónak is tartoznak mindenben ellenmondás nélkül engedelmeskedni; ellenszegülés esetében a 30 §-szerint büntettetnek.

188. A ruhatári személyzet, úgy a hajdfodrászok is előadás előtt két órával helyeiken tartoznak lenni 82 §. büntetések alatt. A szükséges öltözetek, parókák, szakálak s a t. már a főpróbán készen, most az illetők helyén készen és változtatás nélkül leendeknek. Ha e részben legkisebb zavar történik, az illetők az okozandó zavarhoz képest 2 fl. 30 krtól 12 kros büntetésig fognak büntettetni s itt fogadott segéddel egyik sem fogja magát menteni. Ha miattok a játék nem kezdethetnek, úgy fognak büntettetni mint a színészek. A szabók ügyelni fognak, hogy a statísták jól öltözzenek, s a fodrász hajaikat fogja rendbe szedni: Vétség esetében 2 fl. 30 kr büntettetnek. A. f. v. m. e.

189. A hajdfodrász minden ujonnan adandó darab főpróbáján meg fog jelenni, különben, ha miatta hátramaradás történik, az okozandó zavarhoz képest 6 kros büntetéstől 12 kros büntetésig fog büntettetni. A. f. v. m. e.

190. A ruhatári főfelügyelő engedelmé nélkül az általa megírt jegyzék ellen az öltözetekben változtatást nem fognak tenni; vagy más öltözeteket bármely tag kíváratára a ruhatárból lehozni 2 fl. 30 kr. bünt. alatt.

191. Ha valamely ruhatári kellék, vagy paróka, szakál valaki által elrontatnék, vagy elveszne, az illetők azonnal jelenteni fogják, különben a kárt ők térítik meg.

192. A ruhatári személyzet a ruhatárt a legnagyobb rendben fogja tartani: ellenkező esetben félhavi fizetésig büntethetők fejenként, sőt általános rendtelenség esetében rögtön elküldetendők lesznek.

*

193. A ruhatár-főfelügyelő engedelmével nélkül a szabók $\frac{1}{4}$ havi fizetés elvesztése alatt semmit sem fognak a ruhatárból valakinek hazulra kiadni.

194. A ruhatári személyzet ne vétson azon tisztelet ellen, mellyel a játszó tagok iránt viseltetni tartozik: ellenben ezek is illedelemmel bánjanak velük. Az öltöztetők és fodrászok kötelességeiket gyorsan teljesítendik: az ügyetlenek küldessenek el. Ha a tag valamely kívánságát nem szabad teljesíteni, azt illedelemmel mondják meg. Minden szóváltást és perpatvart kerüljenek, mint-hogy a játszóknak ilyenkor ingerlékenyek levén; ellenkezőleg, a vétség súlya mindenestre a szabókra fog szállani. Gorombán bünetlenül senkisésem fog bánni a szabókkal: de a szabók is legkisebb sértésért szigorúan fognak büntettetni, az illető törvények értelmében. Mind ez alkalmazható a hajfodrászra és öltöztetőnkre is.

195. Segéd öltöztetők és öltöztetőnk csak a rendezőség engedelmével fogadtatnak.

196. A ruhatári személyzet egész előadás alatt helyén lesz, különben a hátramaradáshoz és okozandó zavarhoz képest 6 kros büntetéstől félhavi fizetésig büntethetők. A. f. v me.

197. A ruhatári személyzet ügyeloi fog, hogy az öltöző helyek tiszták legyenek, hogy az öltözőkben senki lábbelít ne tisztítson, ruhát ne porozzon. Köpöládákra, világításra, fűtésre, s a t. és azoknak az illetők általi rendbetartására a ruhatári személyzet fog felügyelni. Ha e részben hiba történik, 1 fl. fizet.

U. Gép és diszitó személyzet.

198. A Gép-és diszitó személyzet a rendező és ügyelő rendeleteit tartozik követni. — A többi diszitó a diszmestertől is függ.

199. Ha a függönyök leeresztésében, felhuzásában, álfalaknál, s egyéb diszítvényeknél zavar történne, a vétséget elkövetők próbán 1 fl., előadáson 5 fl. fizetnek fejenként.

200. Probán és előadáson ezen személyzet elejétől végig jelen van, különben az illető törvények értelmében büntettetik.

201. A diszítvényekben önkéntes változtatást nem tehetnek $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztése alatt.

V. Szertárnok.

202. A szükséges szerek jegyzékét az ügyelőtől kapja. — Probán, előadáson elejétől végig jelen van. Az igazgatóságtól nekrátadott szerekről számol. Bőveben a 98 §-ban.

W. Pénztári személyzet.

203. A pénztárnok számadásait az igazgatóság utasítása szerint készíti.

204. Előlegeznie az igazgató tudta nélkül $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztése alatt senkinek sem szabad.

205. A fizetéseket az igazgató által meghatározott rend szerint fogja teljesíteni; s ha ez ellen megvesztegetve vétene, elveszti $\frac{1}{4}$ havi díját.

206. Az intézet tagjainak a félhavi díjakat következő pontok szerint adja ki 1) A havi díjak rendszeren reggeli 10 órától kezdve fognak fizettetni, kivéve ha a pénztárnok körén kívül esső akadályjőne közbe, mi jóelőre fog az intézet tagjainak tudtára adatni. 2) Az egész fizetési idő négy szakra oszlik: a) Az első fél óra alatt fizetnek a színésznék, énekesnek, színészek, énekesek és karmesterek. b) a második félórán a sugók, a női és férfikar. c) a harmadik félórán a hangász-kar. d) a negyedik félórán a festők, táncosok, gyermekek, írnokok, szertárnok, jegyszedők, statisták, öltöztetőnők s a t. 3) Az őket nem illető időben a fizető-szobába tolakodók nem fognak fizettetni. 4) Ki az öt illető időszakra nincs jelen, a végén fog kifizettetni: kivéve ha a későbbi időszakokban az illetők jelen nem volnának. 5) Ha egyik időszakban az illetők kifizetése korábban elvégeztetnék, mint a kiszabott idő eltelt volna, a következő időszakbeliek fognak fizettetni: úgy ellenben, ha a kiszabott idő alatt az illetőket nem győzné kifizetni a pénztárnok, a következő időszakbeliek várni fognak. 6) A pénztárnok csak a fizető-szobában fog fizetni, és nem szállásán.

207. A jegy-kiadás és számbavétel minden tekintetben az igazgatóság kiadott szabályai szerint fog eszközöltetni. Fő felügyelés a titoknaké.

208. A pénzszedő reggel 9 — 12ig tartozik mindenkor a jegyek kiadásánál lenni, délután 3 órától. Ha késik, úgy hüntettetik, nappal mintha próbáról, estve mintha előadásról késnék.

209. A pénzszedő s a kirendelt ellenőr, estve mellőzhetlenek nélkül a jegyesláda bezaratása előtt a pénzszedőhelyet nem hagyják el, $\frac{1}{4}$ havi díj elvesztése alatt. A. f. v. m. e.

210. A kiadott jegyek számbavétele idejét a titoknak határozza meg, s akkorra a pénztárnok, pénzszedő, jegyőr és jegyszedők megjelennek.

211. A jegyszedők estve az előadás előtt másfél órával tartoznak megjelenni; harmadik elkésés után elbocsáttatnak.

212. Az jegyszedők kirendelt helyeikről elbocsátás büntetése alatt nem távozhatnak.

213. A pénztári személyzet bármely tagja, ha csaláson kapalik, mint tolvaj a polgári törvényhatóságnak fog fenyíték alá adatni.

214. A pénzszedőhelyen az igazgatón, titoknokon, pénztárkon, ellenőrön, jegyőrön kívül más meg nem szenvedtetik.

215. A pénzszedő és jegyszedők a közönséggel illendően fognak bánni; legkisebb bántalomért, a vétség fokozatához képest, a bírák belátása szerint, 6 kros büntetéstől egész havi díjig büntetethetők, s rögtön el is bocsáthatók. A. f. v. m. é.

X. Irnokok. Másolók.

216. Reggel 9 — 12-ig, délután 3 — 6-ig az írószobában fognak írni; el nem halasztható körülményekben tovább is. Késés, vagy elmaradás esetében úgy büntettetnek, mintha próbáról késnének, vagy maradnának el.

Y. Világosítók

217. A világosítás legyen bár bérbe adva, a szolgálattevő személyzet a színházi törvényeknek alá van vetve, s a büntetéseket a bérlő tartozik a büntetési pénztárba megtéríteni.

218. Ezen személyzet próbán mint előadáson a rendező és ügyelő rendeleteitől függ.

219. Estve a nézőhely kinyitáskor már kivilágosítva lesz, az öltözők előadás előtt két órával, a színpad egy negyed órával fog meg világosittatni. Különben a világosítók fejénként 2 fl. 30 kr. fizetnek.

220. Előadás alatt a világításban elkövetett vitségért a botrányhoz képest, a bírák belátása szerint bizonyos meghatározandó, 12 fl. 30 kr. azonban meg nem haladó, öszvegre fognak büntettetni. A. f. v. m. é.

Z. Végyszó.

221. Az olly vétségek, melyekre ezen törvénykönyvben világos törvények nem volnának, egyedül a 7 tagu bíróság által fognak elítéltetni. Ezen esetben a feljebbvitel az igazgatósághoz történik s rájuk az igazgatóság részéről azonnal pótlék törvények fognak hozatni, a 20 §. értelmében.

T a r t a l o m.

A. Törvény-kiszolgáltatás.

1. Biróságok
2. Feljebbvitel.
3. Törvényt magyarázat.
4. Kérelemnek nincs helye.
5. Jegyzőkönyvek
6. Igazgatói megerősítés; Elbocsátási esetben végjövőhagyás.
7. Végrehajtás.
8. Büntető-könyv.
9. A bíróságok ülése nyilvános.
10. Ha a bíró késik vagy elmarad.
11. A bíróságot mindenki elválalja.
12. Hivatalbeli bíró nem lehet.
13. Minden tag felett a bíróság ítél.
14. Vádlók hivatalból.
15. A büntetési pénzek hová fordítatnak.
16. Ha az osztályok előjárói hivatalos köreikben vétének, kétszeresen büntetettnek.
17. Az ügyelők jelentő cédulára másnak írni nem szabad.
18. Büntetések osztályozása.

B. Általános törvények.

19. Minden tag törvény alatt van.
20. Új törvények hozatala.
21. Rögtöni elbocsátás.
22. Felmondás.
23. Becstelenítő vétek.
24. Az igazgató összehívhatja a tagokat.
25. Kérlevelet s hivatalos tudósítást alá kell írni.
26. Hivatalos rendelés írásban történjék.
27. Cívakodók, perlekedők s a t.
28. Közönség megsértése.

29. Tisztelet a nőknek.
30. Ellenmondás, ellenszegülés.
31. Részegség.
32. Kutyát színházba hozó.
33. Dohányzás.
34. Diszünnepek.
35. Próbán, előadáson csak a rendező és ügyelő rendelkezhetik a szolgálati személyzeteliekkel.
36. Kártevő.
37. Darabot, partitúrát, zongora kivetőt hazavivő.
38. Próbán, előadáson csak az lehet kinek dolga van.
39. Idegen a színpadon.
40. Írószobában tartózkodó.
41. Az első álfalak.
42. Nézőhelyen a tagok.
43. Ki megbetegszik.
44. Terhesség.
45. Másutt fellépő.
46. Új előadásról rossz hírt terjesztő.
47. Rágalmazó pártcsináló s a t.
48. Szállását mindenki tudatja; ha változtatja.
49. Ki szállásáról 3 óránál több időre távozik.
50. Hír nélkül elutazó.
51. Szabadsággal elutazó.

C. Rendezői Biztosságok.

52. Szereposztás, darabválasztás igazgatói jog.
53. A rend. bizt. tag ha az ülésről késik.
54. Minden darabot e Bizt. oszt. ki.
55. A rendező végre hajtói tisztébe nem avatkozik.

56. Ha a rendező hanyag.
57. A rendező mikor osztat szerepet.
58. Az operára nézve.
59. E Bizt. szereposztása hogyan érvényes?

D. Játékrend.

60. Játékrend készítése.
61. A játékrendet mindenki aláírja.
62. Kinek kifogása van.
63. Ha a tag kifogására 24 óra alatt választ nem kap.
64. Ki miatt a kitűzött darabot használni kell.
65. Játékrendre kiosztott darabok tétetnek.
66. Ha a játékrend változik.
67. Játékrenden önkényesen változtatni nem szabad.

E. Szerepek.

68. Szerep - visszaküldő.
69. Szerepjegyzék.
70. A szereposztás nem e jegyzék szerint történik.
71. Kinek szerep ellen kifogása van, ha 24 óra alatt választ nem kap, ha vonakodik eljátszani az ily szerepet.
72. Szerepváltoztatás.
73. Szerepváltoztatás igazgató tudtán kívül.
74. Hány szerepet tartozik mindenki eljátszani.
75. Szerepéből valamit kihúzó vagy kihagyó.

F. Próbák.

76. Próba rend — fekete tábla.
77. Probarenden önkényesen nem lehet változtatni.
78. Szabály-óra.
79. Ki olvasópróbáról késik.
80. Olvasópróbái rend.
81. Ki főpróbán késik.
82. Ki egyéb próbáról vagy bár mi színházi foglalatosságról késik.
83. Probái csend.
84. Próba felakadása.

85. Összeftkőző próbák.
86. Rendező intézkedése; a tag észrevétele.
87. Az ügyelő mikor csenget.
88. Színhelyen tartózkodó
89. Pontos fellépés.
90. Az ügyelő senkit sem szólít.
91. Szerepben akadozás; nem tudás; ha miatta újra kell próbálni. *Jegyz.*
92. Gépi'eg próbáló. *Jegyzet*
93. A ki néma személyzeti próbáról késik.
94. Rendes próbálás — érthető beszéd.
95. Jelenet után várni kell.
96. Mellékes foglalatosság tilalmas.
97. Enni inni a t. próbán.

G. Szükséges szerek, iratok.

98. Szükséges szerek próbán és előadáson. —
99. Levelek, iratok.

H. Előadás.

100. Előadáson minden vétség háromszorosán büntetetik.
101. Jelenet előtt $1\frac{1}{4}$ órával felöltözve kell lenni.
102. Costümök, öltözetek.
103. Az új costüm felpróbálása.
104. Ki a kirendelt öltözetet vonakodik felvenni.
105. Ki a ruhatári személyzetet feltartóztatja.
106. Jellemzőleg fesse magát mindenki.
107. Rendcimer. lánc s a t.
108. Lárma, goromba tréfa, zaj s a t.
109. Előadás és felvonások kezdete, késedelem.
110. Kinek késése miatt az előadás változik.
111. Ki jelenetről késik, nem jó helyűtt lép fel; vagy egész jelenetet mulaszt el; szükséges szert kinn felejt.
112. Kiszerepét nem tudja, elrontja.
113. Hevenyészett.
114. Más szerepét elrontó; más botlására a közönséget figyelmeztető szirpadon illetlenkedés.
115. Szenikaf illedék.

116. Jelentés szóval a közönséghez.
 117. Felvonás közti öltözés, öltözés
 változtatás.
 118. Felvonás kezdetre ki ad jelt?
 119. Ha a rendező kívánja, hogy a
 színpad üres legyen.
 120. Lármázni, vivni, zajgani, ugrálni
 s a t. a színpadon.
 121. Tapskor és nem tetszésekör.
 122. Hívatas.
 123. Közönséghez szólani tilos.
 124. Ha a hivatott tag már eltávozott.
 125. Ki egész előadást elmulaszt.
 126. Álfalak mellől kiálló.
 127. Ki szerepét végzi, nem mutat-
 kozik a néző helyen.

I. Az operára nézve különösen.

128. Énekekhez tenni, s elvenni nem
szabad.
 129. Tempo.
 130. Ismétlések próbán.
 131. Ha valaki tempóban kíséretben
 s a t. változtatni kíván.
 132. Az Orchestrumba lebeszélni nem
szabad.
 133. Hallhatólag kell énekelni.
 134. Idegen nyelven énekelni.

K. A Kar.

135. Ki ügyel rá.
 136. Néma személynek kiállni tartozik.
 137. Hangjegyre ügyel.
 138. Olly felvonás alatt, mellyben dolga
 nincs.
 139. Mikor küldik be jelenésre.

L. Ballet.

140. Kitől függ.
 141. Tempo.
 142. Ki ügyel rá.
 143. És öltözködésére.
 144. Néma személynek kiáll.
 145. Gyakorló öltöny.

M. Orchestrumi.

146. Bármilyen hangszerezen játszani.
 147. Ki ügyel rá.
 148. Színpadon foglalatosság.
 149. Ha kifogása van.
 150. Hangszerről mindenik maga gon-
 doskodik.
 151. Ki hangjegyt hazaviszi.
 152. Próba s előadás előtt 10 perccel
 ott lenni.
 153. Senki sem dispensálhatja.
 154. Ki idegent visz az orchestrumba.
 155. Ki új opera ellen rossz hírt terjeszt.

N. Rendezőség.

156. Viszonya a tagokhoz.
 157. Rögtöni orvoslást kívánó ügyben.
 158. Előadás előtt mindent megvizsgálni
 159. Felvonás közökre nézve.

O. Titoknok.

160. A választmány jegyzőkönyvét szer-
 keszti.
 161. A folyamodásokra nézve.
 162. Levelezések.
 163. Hirdetmények.
 164. Rend fenntartás.
 165. Igazgató távollétében.
 166. Pénztár kezelése.
 167. Gage.
 168. Titoktartás.

P. Ügyelő.

169. Scenarium, a szertárnokra nézve.
 170. Külső teendők előadaskör.
 171. Néma személyzetj és a gyermekek
 öltöztetése.
 172. Próbán elejétől végig, külső te-
 endők.
 173. Néma személyzet s katonaság be-
 tanítása.

174. Színpadra ügyel néma személyzet csak akkor legyen színpadon, ha dolga van.
 175. A jelentő cédulát írja; az álfalak melletti tolakodást, lármát sat. akadályozza.
 176. A szolgálati személy próba s előadás alatt tőle függ.
 177. A foglalkozási naplót ruhatári jegyzőkönyvet szerkeszti.

Q. Könyvtárnok.

178. A könyvtárt rendben tartja.

R. Sugó.

179. A darabot idejében kézhez kerüli.
 180. A levelek s iratokra nézve.
 181. Ha roszni ad jelt.
 182. Olvasópróbán.

S. Örmester, szolgák, házistatisták, házmester.

183. Kötelességeik.
 184. Izenetkor.
 185. Örmester az ajtót őrzi.
 186. Opera-szolgá rakja fel a hangjegyeket.

T. Ruhatári öltöztetők és öltöztetőnek. Hajfodrász.

187. Kitől függenek?
 188. Kötelességeik.
 189. Hajfodrász próbán megjelen.
 190. Csak a rendelt ruhát adják ki.
 191. Ha valami elvész, elromlik.
 192. Rend.
 193. A ruhatárból kiadni semmit sem szabad.
 194. Hogy viseljék magokat a játszókat iránt?
 195. Segédek.
 196. Előadás alatt elejétől végig.
 197. Gondoskodás mindenről az öltöztetőben.

U. Gép és diszitő személyzet.

198. Kitől függ?
 199. Ha vétenek.
 200. Próbán, előadáson elejétől végig.
 201. Önkényes változtatás a diszitményekben.

V. Szeretárnok.

202. Szeretárnok. (lásd bőv. 98 §.)

W. Pénztári személyzet.

203. Pénztárnok számadásaira,
 204. Előlegezésre,
 205. Fizetésekre nézve.
 206. Fél havi díj kifizetése.
 207. Jegykiadás és számbavétel.
 208. Jegyszedő jelenlenni mikor tartozik
 209. Helyét el nem hagyja.
 210. Kiadott jegyek számba vételének ideje.
 211. Jegyszedők megjelennek.
 212. Helyeiket el nem hagyják.
 213. Lopás, csalás.
 214. Pénzszedő helyen kinek van helye?
 215. Közönséggel illendő bánás.

X. Irnokok. Másolók.

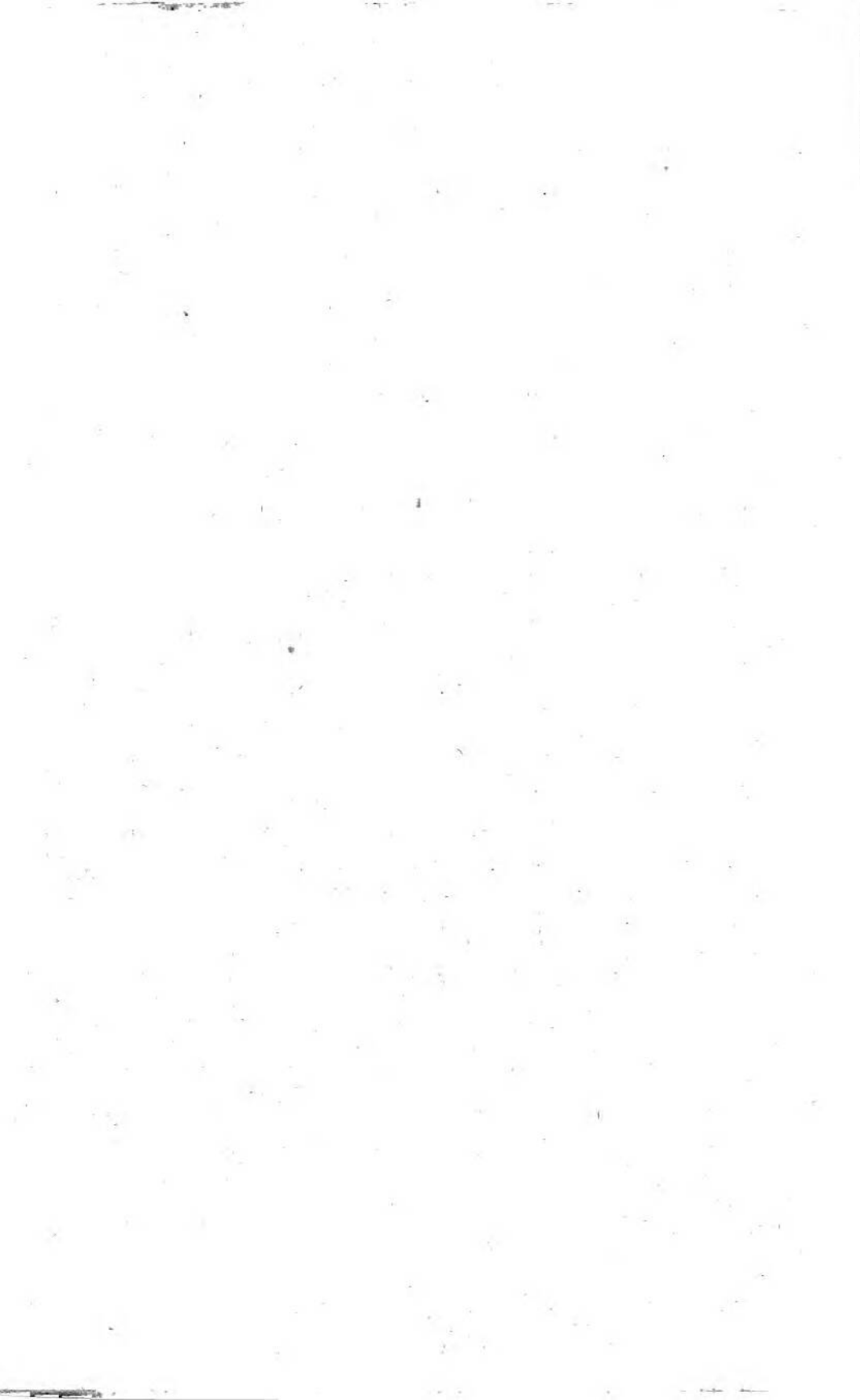
216. Kötelességeik.

Y. Világosítók.

217. Az igazgatóság bünteti.
 218. Kitől függenek?
 219. Rend.
 220. Vétség.

Z. Végszó.

221. Ha a vétségre nincs törvény.

Österreichische Nationalbibliothek

+2174314205

